

ВВВУ „ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ” – Д.МИТРОПОЛИЯ

Рецензия

на дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен “доктор”

Автор на дисертационния труд: Христо Недялков Николов

Тема на дисертационния труд: „Организационно-управленските структури в системите за управление на предприятията от индустрията (на примера на „Алкомет” АД гр. Шумен)

Професионално направление: 3.7. Администрация и управление

Изготвил рецензията: доц. д-р Галина Тодорова Тодорова

Доц. д-р в професионално направление: 3.7. Администрация и управление научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (сигурност и отбрана)”, ВВВУ „Г. Бенковски”, Департамент „Природни и хуманитарни науки” гр. Долна Митрополия

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 635/28.06.2024г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов” - Свищов

I. Общо представяне на дисертационния труд

Дисертационният труд „Организационно-управленските структури в системите за управление на предприятията от индустрията (на примера на „Алкомет” АД, гр. Шумен)” е с обем от 224 страници. Трудът се състои от увод, изложение в три глави, заключение, списък на използваните източници. Предложеният илюстративен материал обхваща 30 фигури и 2 таблици. Отделно са разработени 2 приложения с

общ обем 7 страници. Структурата е добре балансирана. При нейното изграждане е използван традиционният подход – първо са изяснени основните теоретични постановки по отношение на разглеждания проблем, след това във втората глава се прави изследване, анализ и основни направления за развитие на системите за управление и организационните структури на индустриалните предприятия – на примера на „Алкомет“ АД, а в третата глава са представени основните теоретични и методически проблеми за изследване, анализ, проектиране и усъвършенстване на системите за управление и на организационните структури на индустриалните предприятия.

Налице е определена логическа последователност и целенасоченост при разработването на отделните въпроси. В дисертационния труд са определени и ограничения на изследването основно насочени към периода 2020-2021 г. продиктуван от факта, че именно тогава във фирма „Алкомет“ АД се работи върху оптимизиране на организационно-управленската структура.

Библиографската справка съдържа общо 113 източници – 101 на кирилица и 11 на латиница

Представен е и автореферат на дисертационния труд с обем от 48 страници.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Заглавието на труда: „Организационно-управленските структури в системите за управление на предприятията от индустрията (на примера на „Алкомет“ АД, гр. Шумен)“ е формулирано ясно и конкретно. То е свързано със защитаваната докторска теза и посочените обект, предмет и цел на изследването. Така дефинирано, то е позволило провеждането на анкетно проучване и изследване за организационно-управленските структури.

Актуалността на проблема за организационно-управленските структури в системите за управление на предприятията от индустрията е предопределено от две главни обстоятелства - от бурното развитие на индустрията както в световен мащаб, така и в България и от важното значение, което се отделя на визираните структури за повишаване на производителността и финансовите резултати на предприятията от индустрията.

Избраната тема дава възможност за анализиране и изясняване на важен за предприятията проблем, свързан с проблема „проектиране и усъвършенстване на организационните структури“ (ОС).

Така очертаната проблематика е твърде обемна по своите мащаби и форми на проявление.

Основната цел, която е поставена от докторанта е на базата на изследване на същността, структурата, предимствата и недостатъците на организационно-управленските структури в системите за управление на предприятията, на постиженията на научните изследвания и на практическия опит, да се предложат насоки за действия при разработване на модел на организационна структура, който най-пълно да съответства на спецификата на предприятията от индустриалния сектор.

За изпълнение на целта, са очертани и два вида задачи- с научно-приложен характер и с приложен характер.

Към задачите с научно-приложен характер се отнасят изследванията на литературния обзор по темата и анализирането и интерпретирането на различните позиции на авторите в икономическата литература за организационно-управленските структури в системите за управление на предприятията от индустрията.

Към задачите с приложен характер се отнасят апробирането на приложимостта за използване на теории и модели за организационно-управленските структури в системите за управление на предприятията от

индустрията и разработването на модел за проектиране на организационни структури в индустриалното предприятие от консултантски екип и създаването на методическа основа при формиране на програмен екип от специалисти за усъвършенстване на организацията и управлението на индустриалното предприятие.

Обект на изследване са организационно - управленските структури в системите за управление на предприятията от индустрията.

Акцентът е поставен върху модел за проектиране на организационни структури в индустриалното предприятие в дългосрочен аспект.

Основната изследователска теза е правилно формулирана и съответства на поставените цели и задачи. За провеждане на изследването е използван комплекс от методи и подходи – от количествени и качествени методи, чийто избор е обусловен от необходимостта от получаване на практически полезна информация, позволяваща достигането на коректни за научното изследване изводи и обобщения. Прилага се аналитичният, интуитивният и системният подход, както и методите на наблюдение, индукция и дедукция, експертният метод.

Емпиричните данни са набавени чрез провеждането на анкети и използването на сайтовете и фирмените електронни адреси на анкетираните и интервюта, дискусии и анкети с ръководители и специалисти както от фирма „Алкомет“ АД, така и от други индустриални предприятия.

В първа глава са проучени теоретичните аспекти на организационните структури в системите за управление – наука и практика в индустриалните предприятия. Основните въпроси на разглеждане са фокусирани върху основния фактор, видове системи и характеристики на организационна структура в индустриалните предприятия.

Теоретично са разгледани същността, предимствата, недостатъците и приложимостта на организационните структури в системите за управление на индустриалните предприятия, както и основни фактори и принципи за анализ, проектиране и усъвършенстване на организационна структура в индустриалните предприятия.

Втора глава е с методическа насоченост. Направено е изследване, анализ на основните направления за развитие на системите за управление и организационните структури на индустриалните предприятия – на примера на „Алкомет“ АД. Започва се обзор на индустриалното производство в България, като се разкриват проблеми, но се очертават и основните направления за ускорено развитие и се изследват основните направления на дейността и перспективите за развитиена „Алкомет“ АД, гр. Шумен. Направен е и анализ на системата за управление и организационната структура на „Алкомет“ АД.

В глава трета са изведени основните теоретични и методически проблеми за изследване, анализ, проектиране и усъвършенстване на системите за управление и на организационните структури на индустриалните предприятия.

Детайлно са показани насоките, направленията и принципите за развитие и усъвършенстване на системите за управление и на организационните структури, оптимизиране на организационната структура – по примера на фирма „Алкомет“ АД. Очертана е взаимната зависимост между организационните структури и управленските процеси, както и теоретичните и методически условия за разработване, разпределение и контрол на управленските решения.

В заключението са направени необходимите основни изводи и обобщения.

Приложеният автореферат отговаря на изискванията. Той дава добра представа за целите, обекта, съдържанието и резултатите от изследването. Отразява коректно обхвата на изследването.

Справката за приносите отразява адекватно постиженията на автора на дисертационния труд.

По темата на дисертационния труд са публикувани 3 публикации - 1 статия и 2 доклада. Публикациите са в издания на СА „Д.А.Ценов“ град Свищов.

III. Научни и научно-приложни приноси

Научните и научно-приложните приноси на дисертационния труд могат да бъдат търсени в следните насоки:

Приноси с научно-приложен характер:

1. Изследвани са теоретичните и практическите подходи използвани за управление на индустриалните предприятия, като са изведени техните положителни и отрицателни страни.

2. Изведени са определения както за индустриалното предприятие като система, така и за организационна структура на индустриалното предприятие.

3. На база на сравнителен анализ са изведени характеристиките, предимствата, недостатъците, обектите на приложение и методологичните проблеми на видовете организационни структури. Изследвани са факторите, с които трябва да бъдат съобразени моделите за промяна на организационната структура.

Приноси с приложен характер:

1. Изведени са основните елементи на модел на системата за управление на индустриално предприятие – приложим за изграждане на оптимални ОС. Той може да се определи като база за определяне на

основните стъпки при анализа и проектирането на ОС.

2. Изследвана е организационната структура на „Алкомет“ АД, като са дадени препоръки за нейното модифициране и усъвършенстване. Изведени са ключови управленски проблеми на индустриалните предприятия и са направени препоръки за тяхното организационно реструктуриране.

3. Дадени са насоки за действия при разработване на модел на организационна структура, който най-пълно да съответства на спецификата на предприятията от индустриалния сектор и в частност на „Алкомет“ АД.

4. Направени са препоръки за разработване на пакет от основните документи (образци на формуляри), които да отразяват съдържанието, равнищата и реда на вземане, изпълнение и контрол на управленските решения, които са валидни както за индустриалните предприятия, така и за „Алкомет“ АД.

Публикациите съответстват на дефинираните задачи в дисертацията и са на много добро научноизследователско ниво.

На рецензента не е известно посочените публикации да са цитирани от други автори.

IV. Критични бележки, въпроси и препоръки по дисертационния труд

По отношение на дисертационния труд, основното изложение и аргументацията на изводите нямам съществени бележки.

Бих препоръчала на автора да публикува резултатите от дисертационния труд в реферирани и индексирани в международните бази данни Scopus и Web of Science, за да ги популяризира и да предизвика интереса на широка група от субекти по изследваната проблематика.

Препоръката не омаловажава постигнатите резултати и общото добро впечатление за един задълбочен научен труд.

Заклучение

Представеният дисертационен трудна тема: „Организационно-управленските структури в системите за управление на предприятията от индустрията (на примера на „Алкомет” АД, гр. Шумен)”, както и приложените документи за отразяване дейността и публикациите на кандидата отговарят напълно на наукометричните показатели за заемане на ОНС „доктор“ от ЗРАСРБ.

Въз основа на представения научен труд, съдържащите се в него научно-приложни и приложни приноси и предвид тяхната значимост, намирам за основателно да предложа кандидатът Христо Недялков Николов да заеме ОНС „доктор“, докторант в самостоятелна форма на обучение в катедра „Мениджмънт” от СА „Д.А.Ценов” гр. Свищов!

Долна Митрополия, 18.07.2024 г.

Рецензент:
(доц. д-р Галина Тодорова)